

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи _____ (О. Б. Жильцов)
« 04 » _____ 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технології інклюзивного навчання
дітей з порушеннями опорно-рухового апарату»

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.01.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	Інклюзивна освіта (назва спеціалізації)

Київ – 2022

Розробник:

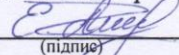
Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

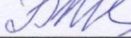
Робочу програму розглянуто й затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол №24 від 01.12. 2021 р.

Завідувач кафедри (Олена МАРТИНЧУК)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Логопедія)
(назва освітньої програми)

01.12. 2021 р.

Керівник освітньої програми (Наталія БАБИЧ)
(підпис)

Робочу програму перевірено

06.12.2021 р.

Заступник директора (Роман ПАВЛЮК)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__
(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна	заочна	
«Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату»			
Вид дисципліни	зі спеціалізації		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Курс	3	4	-
Семестр	6	7	-
Обсяг кредитів	2	2	-
Обсяг годин, у тому числі:	60	60	-
Аудиторні	28	28	-
Модульний контроль	4	4	-
Семестровий контроль	15	15	-
Самостійна робота	13	13	-
Форма семестрового контролю	екзамен		-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати у студентів систему знань та умінь у сфері організації та впровадження інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання навчальної дисципліни:

– *формувати загальні компетентності:*

ЗК 3 Комунікативну. Здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою. Здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою. Здатність налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію.

ЗК 4 Міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді; здатність до ефективної міжособистісної взаємодії та координації дій з керівництвом, колегами, дітьми та їхніми батьками. Здатність застосовувати емоційний інтелект у професійних ситуаціях.

ЗК 5 Інформаційно-комунікаційну. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розгляду професійних питань. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання корекційних і комунікативно-мовленнєвих задач в соціальній і професійній діяльності.

ЗК 6 Креативну. Здатність генерувати нові ідеї, творчо підходити до вирішення професійних завдань.

ЗК 7 Аналітичну. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних питань. Здатність до когнітивної гнучкості при розв'язанні професійних питань теорії та практики.

ЗК 9 Самоосвітню. Здатність навчатися та самонавчатися. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

– *формувати фахові компетентності:*

ФК 1 Організаційну. Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати власну професійну діяльність. Здатність до когнітивної гнучкості: ситуативного (негайного) вирішення проблем, врахування нових (поточних) умов і обставин для прийняття рішень, уміння долати стереотипне мислення.

ФК 3 Психолого-педагогічну. Володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати, закономірностей особистісного розвитку людини на різних вікових етапах; психологічних механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення

спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.

ФК 5 Спеціально-педагогічну. Володіння базовими знаннями про педагогічні системи навчання, виховання і освіти дітей з різними освітніми потребами; розуміння сучасних підходів до вивчення, освіти, розвитку, абілітації, реабілітації і соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами.

ФК 6 Спеціально-методичну. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, актуального стану і потенційних можливостей осіб з тяжкими порушеннями мовлення в спеціальних та інклюзивних закладах освіти.

ФК 9 Проектувальну. Володіння вміннями планувати, організовувати і здійснювати корекційно-педагогічний процес у спеціальних та інклюзивних закладах освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК 11 Консультативну. Застосовувати уміння консультивати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, членів їх сімей, педагогів інклюзивних закладів освіти з питань навчання, виховання, розвитку і соціальної адаптації дітей з особливими освітніми потребами.

ФК 14 Компетентність у сфері інклюзивного навчання. Володіння базовими знаннями та розуміння основних цінностей, концепцій та теорій інклюзивного навчання. Володіння уміннями, що уможливають здатність здійснювати якісне інклюзивне навчання.

ФК 15 Деонтологічну (професійні цінності). Здатність діяти згідно з принципами деонтології, що не суперечать професійній діяльності фахівця зі спеціальної освіти; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків власних впливів у сфері професійної діяльності

ФК 17 Фахові компетентності для спеціалізації «Інклюзивна освіта». Здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід дітей з різними освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. Здатність підготувати дитину та освітнє середовище до процесу інклюзивного навчання. Здатність забезпечити супровід родин дітей з особливими потребами.

– забезпечувати набуття практичних навичок при формуванні компетентностей у сфері інклюзивного навчання в Центрі практичної підготовки «Центр інклюзивної освіти».

3. Результати навчання за дисципліною:

ПРН 1. Здатність продемонструвати базові знання щодо функціонування мовленнєворухових систем; розвитку головного мозку, локалізації мовленнєвих зон кори головного мозку; неврологічного забезпечення мовленнєвої діяльності, механізмів порушень; неврологічних основ патології мовлення.

ПРН 3. Здатність продемонструвати знання теоретичних засад загальної та спеціальної педагогіки; розуміння особливостей та закономірностей розвитку різних категорій дітей з особливими потребами, особливостей корекційно-компенсаторної допомоги цим дітям.

ПРН 4. Здатність визначити етапи, досягнення й тенденції розвитку теорії та практики логопедагогіки; визначити концептуальні засади та цільові настанови сучасної логопедагогіки, сутність корекційно-освітніх технологій роботи з дітьми з порушеннями мовлення.

ПРН 5. Здатність продемонструвати базові знання зі спеціальної психології; розуміння особливостей розвитку при різних типах порушень; особливостей порушення мовлення дітей різних нозологій.

ПРН 8. Здатність продемонструвати знання методологічних підходів та технологій психологічного консультивання осіб з порушеннями психофізичного розвитку; здатність

провести психологічне консультування в психолого-педагогічному супроводі родин, що виховують дітей з особливими потребами.

ПРН 10. Здатність продемонструвати на базовому рівні знання та уміння здійснювати вибір технологій мовленнєвого та когнітивного розвитку дітей раннього, дошкільного і молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.

ПРН 15. Здатність продемонструвати знання щодо основного змісту, структури, напрямів, специфіки діяльності асистента вчителя з організації та впровадження інклюзивного навчання з урахуванням особливостей його взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в системі інклюзивної освіти.

ПРН 16. Здатність продемонструвати знання і вміння з організації і забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного навчання.

ПРН 17. Здатність продемонструвати володіння державною та іноземною мовами, культуру спілкування, уміння вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії.

ПРН 18. Здатність до аналітичного мислення і генерування ідей у процесі пошуку і аналізу інформації з різних джерел, зокрема засобами інформаційно-комп'ютерних технологій; до науково-дослідницької діяльності для розв'язання професійних питань та самоосвіти.

ПРН 19. Здатність слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності, діяти соціально відповідально та з урахуванням прав і свобод осіб з інвалідністю, принципів деонтології, розуміти важливість відповідального ставлення до здоров'я.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Передумови організації інклюзивної практики для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти							
Тема 1. Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату	5	2	2	-	-	-	1
Тема 2. Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери	6	2	2	-	-	-	2
Тема 3. Особливості комплексного обстеження дітей із порушеннями опорно-рухового апарату	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	19	6	4	2	-	-	5
Змістовий модуль 2.							
Умови ефективного освітнього процесу для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання							
Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дітей із порушеннями опорно-рухового апарату	6	2	2	-	-	-	2
Тема 5. Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу	6	2	-	2	-	-	2
Тема 6. Партнерство між фахівцями й батьками дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	6	2	-	2	-	-	2
Тема 7. Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців	6	2	2	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	26	8	4	4	-	-	8
Семестровий контроль	15						
Усього за 6 семестр	60	14	8	6	-	-	13
Змістовий модуль 3.							
Технології підтримки учасників інклюзивного процесу							
Тема 8. Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	5	2	-	2	-	-	1
Тема 9. Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання	6	2	-	2	-	-	2
Тема 10. Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи	6	2	-	2	-	-	2

з дітьми в інклюзивному освітньому процесі							
Модульний контроль	2						
Разом	19	6	-	6	-	-	5
Змістовий модуль 4.							
Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату							
Тема 11. Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність	6	2	2	-	-	-	2
Тема 12. Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання	6	2	-	2	-	-	2
Тема 13. Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	6	2	2	-	-	-	2
Тема 14. Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя	6	2	2	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	26	8	6	2	-	-	8
Семестровий контроль	15						
Усього за 7 семестр	60	14	6	8	-	-	13
Усього	120	28	14	14	-	-	26

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Передумови організації інклюзивної практики для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти

Тема 1. Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Ефективні стратегії практичної реалізації теоретичних підстав інклюзії. Необхідність розробки і проектування змін у системі освіти, у тому числі в професійній готовності вчителів до роботи в закладах освіти з інклюзивною формою навчання. Аналіз сучасної нормативно-правової бази щодо розвитку інклюзивної освіти в Україні, зокрема, щодо дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (ОРА). Сучасний досвід впровадження інтегрованого та інклюзивного навчання в закладах освіти для дітей з ОРА.

Ключові слова: інклюзія, інклюзивна освіта, соціальна інтеграція, інтеграція, гуманізація освіти, ОРА.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [4, 5, 7, 20, 21]

Тема 2. Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери

Нейрофізіологічні механізми рухової діяльності організму. Компоненти нервової системи в процесі їхньої інтеграційної діяльності при виконанні рухової функції. Поняття рухової діяльності. Структура і функції рухового апарату. Механізм скорочення м'яза. Рухові одиниці і їх різноманітність. Класифікація рухів. Система управління рухами (за М.О. Бернштейном). Рухові програми. Координація рухів. Рухові навички. Типи рухів. Класифікація рухових рефлексів.

Захворювання нервової системи (ДЦП, поліомієліт). Вроджена патологія опорно-рухового апарату (вроджений вивих стегна, косолапість та інші деформації ступні, сколіоз, дефекти кінцівок тощо). Набуті захворювання та ушкодження опорно-рухового апарату (травматичні ураження спинного мозку, головного мозку та кінцівок, поліартрит, захворювання скелета (туберкульоз, пухлини кісток тощо), системні захворювання скелета (рахіт тощо).

Ключові слова: рухова сфера, м'яз, рухова програма, рефлекс, ДЦП, опорно-руховий апарат, нейрофізіологія.

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 9, 22, 23, 24]

Тема 3. Особливості комплексного обстеження дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Дослідження моторики дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Система тестів для оцінювання рухової активності дітей з ОРА. Медичне, логопедичне, психолого-педагогічне обстеження осіб з ОРА.

Обстеження на базі класифікації великих моторних функцій дитини (GMFCS), що ґрунтується на етапах її моторного розвитку в певному віці.

Ключові слова: оцінювання, тести, рухова активність, моторні функції.

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 9, 22, 23, 24]

Змістовий модуль 2.

Умови ефективного освітнього процесу для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання

Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Команда психолого-педагогічного супроводу: склад команди, роль та зона відповідальності кожного тощо. Модель корекційно-адаптаційного навчання та виховання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Стратегія розроблення ІПР для дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Ключові слова: команда супроводу, ІПР, корекційно-адаптаційне навчання та виховання.

Рекомендована основна література [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література [3, 8, 10, 13, 16, 17, 20, 25]

Тема 5. Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу

Завдання координатора команди супроводу: ієрархія за значущістю. Взаємодія вчителя та асистента вчителя. Технологія проведення зустрічі команди супроводу.

Ключові слова: стратегії викладання, колаборація (спільне викладання), сучасні тенденції діяльності педагога.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 17, 18, 25]

Тема 6. Партнерство між фахівцями й батьками дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Партнерські засади в роботі фахівців команди супроводу та батьків дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Особливості співпраці з родинами дітей із порушеннями ОРА. Форми взаємодії з батьками в умовах інклюзивного навчання.

Ключові слова: партнерство, родини дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, співпраця фахівців та батьків.

Рекомендована основна література [1, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 3, 6]

Тема 7. Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців

Відмінності між процесами моніторингу та оцінки. Технологія вимірювання динаміки розвитку дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в інклюзивних закладах освіти. Результати, ризики та наслідки моніторингу навчально-виховної ситуації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Ключові слова: моніторинг, оцінка, динаміка розвитку, результати, ризики, наслідки.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 18, 20]

Змістовий модуль 3.

Технології підтримки учасників інклюзивного процесу

Тема 8. Соціальна адаптація дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання

Особливості адаптаційного періоду дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання. Фази адаптаційного процесу. Роль кожного учасника освітнього процесу в процесі соціалізації. Ефективна адаптація.

Сім'я і її роль у соціалізації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату. Супровід сімей та їхня участь в інклюзивному процесі.

Ключові слова: соціальна адаптація, адаптаційний період, фази адаптаційного процесу, соціалізація, супровід.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [8, 10, 15, 22, 23]

Тема 9. Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання

Напрями підготовки педагогів та колективу дітей із типовим розвитком до успішної адаптації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в закладі освіти з інклюзивною формою навчання.

Форми роботи для зміни соціальних установок та стереотипів щодо дітей з ООП, формування толерантного ставлення й гармонізація стосунків у дитячому/учнівському колективі.

Ключові слова: адаптація, адаптаційний період, фази адаптаційного процесу, соціальні установки та стереотипи.

Рекомендована основна література [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 4, 8, 10, 15, 18, 19, 21]

Тема 10. Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі

Соціальна та емоційна компетентність фахівців закладів освіти. Рефлексія педагогів із подальшими кроками щодо самовдосконалення як умова їхньої успішної професійної діяльності.

Шляхи підтримки фахівців з інклюзивного навчання. Взаємозв'язок та обмін інформацією, моделювання найкращих практик та забезпечення зворотного зв'язку щодо впровадження інклюзивних практик в освіті поміж вчителів, фахівців, викладачів університетів, працівників неурядових організацій та батьків дітей і молоді з інвалідністю.

Ключові слова: компетентність, готовність, підтримка, фахівці, моделювання.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [3, 5, 10, 11, 16, 17, 18, 25]

Змістовний модуль 4.

Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Тема 11. Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність

Пристосування приміщень до потреб дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Загальні рекомендації щодо облаштування території освітнього закладу.

ІКТ як компенсаторний, комунікаційний та дидактичний засіб підтримки інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Адаптивні хмаро орієнтовані технології: індивідуалізація та диференціація освітнього процесу, підтримка персоналізованого комп'ютерно орієнтованого навчального середовища, підвищення якості й доступності електронних освітніх ресурсів.

Ключові слова: адаптація освітнього середовища, доступність, ІКТ, персоналізоване навчальне середовище, електронні освітні ресурси.

Рекомендована основна [2, 3]

Рекомендована додаткова література [7, 15, 19, 21]

Тема 12. Адаптація навчальних підходів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання

Сутність адаптації. Види адаптації. Адаптація навчальних підходів, матеріалів, навчальних програм, форм і методів навчання тощо.

Модифікація та шляхи її виконання. Особливості застосування модифікації для дітей із комплексними порушеннями в освітньому процесі.

Ключові слова: адаптація, модифікація, пристосування, особливі освітні потреби.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 8, 11, 14, 15, 18, 19]

Тема 13. Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання

Загальні рекомендації щодо мовленнєвого розвитку, когнітивної та емоційно-вольової сфери, формування навчальної діяльності.

Додаткові послуги для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Створення портфоліо навчальних досягнень дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Скаффолдінг — створення умов для підвищення успішності кожного учня.

Ключові слова: мовленнєвий розвиток, когнітивна сфера, емоційно-вольова сфера, портфоліо, навчальні досягнення.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 8, 11, 14, 15, 18, 19]

Тема 14. Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя

Поняття «транзиція». Стратегії переходу до самостійного дорослого життя молоді з порушеннями опорно-рухового апарату: роль школи та освіти. Світова практика транзиції. Основні напрямки переходу: міжнародний досвід.

Ключові слова: транзиція, стратегії переходу, молодь з ООП, доросле життя, самостійність.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 7, 12, 15, 20, 24]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	-	-	3	3
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	3	3	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	-	-	3	30
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	3	30	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	76	-	93		76	-	93-
Максимальна кількість балів: 338									
Розрахунок коефіцієнта: $k=338/60=5,63$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1.

Передумови організації інклюзивної практики для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти

Тема 1. Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (1 год)

Завдання: переглянути відео за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=mAx145jPe0E>. У робочому зошиті написати есе, в якому висвітлити власну позицію щодо питання:

- Як би Ви назвали цей відеоролик? Чому?
- У чому інклюзивність цього відеоролику?
- Чи змінили діти позицію щодо хлопчика з порушенням, опорно-рухового апарату й чому?

Форма подання: есе в робочому зошиті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бала)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Позиція автора	Виклад позиції дає чітке та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо переглянутого відео.	Виступ дає чітке розуміння позиції автора щодо переглянутого відео.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні	Розкрито тему та викладено основні	В есе викладено деякі моменти для	В есе не розкрито тему.

	моменти для обговорення.	моменти для обговорення.	обговорення.	
Послідовність	Аргументи щодо підтвердження думок подаються у логічному порядку, що надає цікавості та полегшує спостереження за авторським "баченням".	Аргументи надаються у досить логічному порядку, що дозволяє досить легко прослідкувати авторський хід думок.	Деякі деталі та аргументи подано неочікувано та нелогічно, що відволікає читача та робить позицію автора трохи заплутаною.	Багато деталей або аргументів наведено в неочікуваному або нелогічному порядку, що відволікає читача та робить есе дуже заплутаним.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Граматика та орфографія	Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Всього	5 балів			

Тема 2-3. Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери (4 год)

Завдання: прочитати працю М. Бернштейна «Про спритність та її розвиток».

Тезово законспектувати в робочому зошиті один із нарисів праці Миколи Олександровича Бернштейна (на вибір студента).

Форма подання: у вигляді тез у робочому зошиті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бала)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Граматика та орфографія	Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.

Всього	5 балів			

Змістовий модуль 2.

Умови ефективного освітнього процесу для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання

Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (2 год)

Завдання: здійснити пошук опису функцій команди супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в науково-методичній літературі, інтернет ресурсі, практичних розробках. Оформити у вигляді таблиці:

Учасник команди супроводу	Постійний/залучений	Функції учасника команди супроводу

Форма подання: у вигляді таблиці в робочому зошиті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосуються теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосуються теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 5. Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу (2 год)

Завдання: розробити покроковий алгоритм професійної взаємодії фахівців ІРЦ і команди супроводу, що передбачає ряд послідовних кроків для здійснення поступового переходу функцій ІРЦ від ініціюючих напрямів і зміст роботи команди супроводу до підтримуючих та моніторингових. Оформити покроковий алгоритм у вигляді схеми.

Форма подання: у вигляді схеми в робочому зошиті.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до	Нижче стандартів
----------	----------------	-----------------------	---------------	------------------

оцінювання			стандартів	
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосуються теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосуються теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 6. Партнерство між фахівцями й батьками дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (2 год)

Завдання: розробити пам'ятку для батьків про їхню роль у команді супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату. Оформити у вигляді постера/брошури/флаєра/буклета (на вибір студента).

Форма подання: розроблений постер/брошура/флаєр/буклет завантажуються в ЕНК та презентується на практичному занятті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосуються теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосуються теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Оригінальність проєктів	Графічні зображення, що використані на постері/брошури/флаєрі/буклеті, відображають винятковий ступінь студентської творчості у їх створенні та/або відтворенні.	Деякі графічні зображення, що використані на постері/брошури/флаєрі/буклеті, відображають творчі здібності студентів у їх створенні та/або відтворенні.	Графічні зображення було відтворено студентом/кою, але з використанням ідей інших.	Графічні зображення не відповідають темі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи/позначення	Усі структурні елементи та позначення чітко	Усі структурні елементи та позначення чітко описані з відповідними	Більшість структурних елементів та	Структурні елементи не описані АБО більшість не має

	описані з усіма відповідними деталями.	деталіями.	позначень чітко описані з відповідними деталями.	достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Плакат надзвичайно привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат є досить привабливим, хоча може бути дещо неохайним.	Плакат дуже погано оформлений.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Заголовок	Постер/брошура/флаєр/буклет містить досить креативний заголовок, який якісно оформлено.	Заголовок добре описує зміст та є читабельним на відстані.	Заголовок добре описує зміст та є читабельним на відстані.	Заголовок занадто малий та/або погано описує зміст постера/буклета/флаєра.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 7. Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців (2 год)

Завдання: розробити протокол результатів моніторингу динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладі освіти (ЗДО/ЗСО) з інклюзивною формою навчання.

Форма подання: розроблений протокол у форматі Word завантажуються в ЕНК та презентується на практичному занятті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бала)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні складові протоколу.	Студент/ка називає основні складові протоколу.	Студент/ка називає деякі основні складові протоколу.	Студент/ка не може точно визначити складові протоколу.
Діагностичний інструментарій	Студент/ка раціонально підбирає показники і критерії, враховує вікові особливості та особливості динаміки розвитку при певному порушенні.	Студент/ка правильно підбирає показники і критерії, враховує вікові особливості та особливості динаміки розвитку при певному порушенні.	Студент/ка підбирає показники і критерії, однак не враховує вікові особливості та всі особливості динаміки розвитку при певному порушенні.	Студент/ка не демонструє вміння підбирати показники і критерії для визначення динаміки розвитку.
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники для діагностики динаміки розвитку.	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для діагностики динаміки розвитку..	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники для діагностики динаміки розвитку.	Студент/ка не зазначає показники і маркери діагностики динаміки розвитку..
Грамматика та орфографія	Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Всього	5 балів			

Змістовий модуль 3. Технології підтримки учасників інклюзивного процесу

Тема 8. Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання (1 год)

Завдання: розробити вправи/ігри (3-5 шт.) для адаптації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в новому освітньому середовищі. Презентувати на практичному занятті.

Форма подання: розроблені ігри/вправи у форматі Word завантажуються в ЕНК та презентуються на практичному занятті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру гри/вправи.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру гри/вправи.	Зміст та структуру гри/вправи розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру гри/вправи.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Етапи проведення	Проведення гри/вправи перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	Проведення гри/вправи перераховано в логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	Етапи проведення гри/вправи перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	Опис проведення гри/вправи не містить точного переліку етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 9. Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання (2 год)

Завдання: розробити вправи/ігри (3-5 шт.) для адаптації дітей із нормотиповим розвитком для зміни соціальних установок та стереотипів щодо дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, формування толерантного ставлення й гармонізація стосунків у дитячому/учнівському колективі.

Форма подання: розроблені ігри/вправи у форматі Word завантажуються в ЕНК та презентуються на практичному занятті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру гри/вправи.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру гри/вправи.	Зміст та структуру гри/вправи розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру гри/вправи.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Етапи проведення	Проведення гри/вправи	Проведення гри/вправи перераховано в	Етапи проведення гри/вправи	Опис проведення гри/вправи не містить

	перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	точного переліку етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 10. Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі (2 год.)

Завдання: розробити вправи (3-5 шт.) для тренінгового заняття з формування готовності педагогів до взаємодії з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату, надання методичної та ресурсної підтримки фахівцям інклюзивного процесу.

Форма подання: розроблені ігри/вправи у форматі Word завантажуються в ЕНК та презентуються на практичному занятті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру гри/вправи.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру гри/вправи.	Зміст та структуру гри/вправи розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру гри/вправи.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Етапи проведення	Проведення гри/вправи перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	Проведення гри/вправи перераховано в логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	Етапи проведення гри/вправи перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	Опис проведення гри/вправи не містить точного переліку етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Змістовний модуль 4.

Технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Тема 11. Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність (2 год)

Завдання: розробити пам'ятку у форматі постера/брошури/флаєра/буклета (на вибір студента) для вчителя початкових класів, щодо адаптації освітнього середовища для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Форма подання: пам'ятка у форматі постера/брошури/флаєра/буклета (на вибір студента) завантажуються в ЕНК та презентуються на практичному занятті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Оригінальність проєктів	Графічні зображення, що використані на постері/брошури/флаєрі/буклеті, відображають винятковий ступінь студентської творчості у їх створенні та/або відтворенні.	Деякі графічні зображення, що використані на постері/брошури/флаєрі/буклеті, відображають творчі здібності студентів у їх створенні та/або відтворенні.	Графічні зображення було відтворено студентом/кою, але з використанням ідеї інших.	Графічні зображення не відповідають темі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи/позначення	Усі структурні елементи та позначення чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи та позначення чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів та позначень чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Плакат надзвичайно привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат є досить привабливим, хоча може бути дещо неохайним.	Плакат дуже погано оформлений.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Заголовок	Постер/брошура/флаєр/буклет містить досить креативний заголовок, який якісно оформлено.	Заголовок добре описує зміст та є читабельним на відстані.	Заголовок добре описує зміст та є читабельним на відстані.	Заголовок занадто малий та/або погано описує зміст постера/буклета/флаєра.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 12. Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання (2 год)

Завдання: запропонувати адаптацію елементів програми з будь-якого предмету (на вибір студента) для дитини молодшого шкільного віку та внесіть дані в ІПР.

Форма подання: ІПР із заповненим розділом адаптації програм.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бала)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
---------------------	-------------------------	------------------------------	--------------------------------	----------------------

Визначення важливої інформації	Студент/ка включає всі головні складові ІПР.	Студент/ка включає основні складові ІПР.	Студент/ка включає деякі основні складові ІПР.	Студент/ка не може точно включити складові ІПР.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Наповнення складових ІПР	Студент/ка раціонально та точно надає рекомендації, враховує вікові особливості та особливі освітні потреби дитини з порушеннями ОРА.	Студент/ка правильно надає рекомендації, враховує вікові особливості та особливі освітні потреби дитини з порушеннями ОРА.	Студент/ка надає рекомендації, однак не враховує вікові особливості та особливі освітні потреби дитини з порушеннями ОРА.	Студент/ка не демонструє вміння надавати рекомендації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники.	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для.	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники.	Студент/ка не зазначає показники і маркери.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 13. Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання (2 год)

Завдання: створити всеукраїнську базу реабілітаційних послуг/методик реабілітації, які може запропонувати фахівець для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Дані занести у таблицю:

№ з/п	Реабілітаційна послуга/методика	Опис	Центр/медичний центр/локація	Посилання

Форма подання: таблиця із заповненим описом реабілітаційних послуг/методик реабілітації.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.

	заголовки.			
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 14. Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя (2 год)

Завдання: здійснити аналіз світового досвіду працевлаштування молоді з порушеннями опорно-рухового апарату. Дані занести у таблицю:

№ з/п	Галузь	Професія	Посилання на джерело/відео

Форма подання: таблиця із заповненим матеріалом.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосуються теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосуються теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Всього	5 балів			

6.3. **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.**

Письмова форма.

Критерії оцінювання:

1. Здатність продемонструвати вміння пошуку наукової інформації та її використання для розкриття базових понять – 10 балів;
2. Здатність продемонструвати критичне мислення у процесі структурування та коректність використання матеріалу – 10 балів;
3. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення – 5 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.
Письмова.

Критерії оцінювання завдань

Тест включає 21 випадкове питання, до яких належать: 20 питань-тестів та 1 питання-есе (практичний кейс).

Правильна відповідь на одне запитання-тест виставляється автоматично програмою ADTester у електронному курсі та оцінюється в залежності від рівня складності питання, а саме:

10 питань рівня А – прості питання (питання, де необхідно знайти відповідність між поняттями або обрати правильну відповідь), за кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал.

10 питань рівня Б – питання середнього рівня складності (множинний вибір, встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень, встановлення послідовності), за кожну правильну відповідь студент отримує 2 бали.

1 питання рівня В – написання есе (складні, пошукові питання практико-орієнтованого спрямування), за творчо і науково виважене обґрунтування власної позиції у процесі розкриття практичного кейсу, логічне структурування матеріалу, демонстрацію розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань, студент отримує 10 балів.

Оцінка за тест може складати від 0 (min) балів до 40 (max) балів.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Назвіть ефективні стратегії практичної реалізації теоретичних підстав інклюзії.
2. Обґрунтуйте необхідність розроблення і проектування змін у системі освіти, у тому числі в професійній готовності вчителів до роботи в закладах освіти з інклюзивною формою навчання.
3. Проаналізуйте сучасну нормативно-правову базу щодо розвитку інклюзивної освіти в Україні, зокрема, щодо дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (ОРА).
4. Розкрийте сучасний досвід впровадження інтегрованого та інклюзивного навчання у закладах освіти для дітей з ОРА.
5. Розкрийте нейрофізіологічні механізми рухової діяльності організму.
6. Назвіть компоненти нервової системи в процесі їхньої інтеграційної діяльності під час виконання рухової функції.
7. Дайте визначення поняттю «рухова діяльність». Охарактеризуйте структуру і функції рухового апарату.
8. Проаналізуйте систему управління рухами (за М.О. Бернштейном).
9. Охарактеризуйте захворювання нервової системи (ДЦП, поліомієліт).
10. Охарактеризуйте вроджені патології опорно-рухового апарату (вроджений вивих стегна, косолапість та інші деформації ступні, сколіоз, дефекти кінцівок тощо).
11. Охарактеризуйте набуті захворювання та ушкодження опорно-рухового апарату (травматичні ураження спинного мозку, головного мозку та кінцівок, поліартрит, захворювання скелета (туберкульоз, пухлини кісток тощо), системні захворювання скелета (рахіт тощо).
12. Розкрийте систему тестів для оцінювання рухової активності дітей з ОРА.
13. Розкрийте зміст логопедичного обстеження осіб з ОРА.
14. Розкрийте зміст медичного обстеження осіб з ОРА.
15. Розкрийте зміст психолого-педагогічного обстеження осіб з ОРА.
16. Розкрийте зміст обстеження на базі класифікації великих моторних функцій дитини (GMFCS), що ґрунтується на етапах її моторного розвитку в певному віці.
17. Охарактеризуйте команду психолого-педагогічного супроводу: склад команди, роль та зона відповідальності кожного тощо.

18. Розкрийте модель корекційно-адаптаційного навчання та виховання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.
19. Розкрийте стратегію розроблення ІІР для дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.
20. Розкрийте завдання координатора команди супроводу та їх ієрархію за значущістю.
21. Охарактеризуйте взаємодію вчителя та асистента вчителя.
22. Розкрийте технологію проведення зустрічі команди супроводу.
23. Розкрийте партнерські засади в роботі фахівців команди супроводу та батьків дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.
24. Розкрийте особливості співпраці з родинами дітей з порушеннями ОРА.
25. Охарактеризуйте форми взаємодії з батьками в умовах інклюзивного навчання.
26. Проаналізуйте відмінності між процесами моніторингу та оцінки.
27. Розкрийте технологію вимірювання динаміки розвитку дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в інклюзивних закладах освіти.
28. Розкрийте результати, ризики та наслідки моніторингу навчально-виховної ситуації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.
29. Розкрийте особливості адаптаційного періоду дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.
30. Охарактеризуйте фази адаптаційного процесу дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.
31. Охарактеризуйте роль кожного учасника освітнього процесу в процесі соціалізації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.
32. Охарактеризуйте ефективну адаптацію дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.
33. Розкрийте роль сім'ї у соціалізації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.
34. Охарактеризуйте у який спосіб здійснюється супровід сімей у соціалізації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату та їхню участь в інклюзивному процесі.
35. Охарактеризуйте напрями підготовки педагогів та колективу дітей з нормотиповим розвитком до успішної адаптації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в систему закладу освіти з інклюзивною формою навчання.
36. Розкрийте форми роботи для зміни соціальних установок та стереотипів щодо дітей з ООП, формування толерантного ставлення й гармонізації стосунків в дитячому/учнівському колективі.
37. Проаналізуйте соціальну та емоційну компетентність фахівців закладів освіти.
38. Проаналізуйте шляхи підтримки фахівців з інклюзивного навчання.
39. Розкрийте вимоги щодо пристосування приміщень до потреб дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.
40. Розкрийте загальні рекомендації щодо облаштування території освітнього закладу.
41. Проаналізуйте ІКТ як компенсаторний, комунікаційний та дидактичний засіб підтримки інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.
42. Розкрийте адаптивні хмаро орієнтовані технології: індивідуалізація та диференціація освітнього процесу, підтримка персоналізованого комп'ютерно-орієнтованого навчального середовища, підвищення якості й доступності електронних освітніх ресурсів.
43. Розкрийте поняття «адаптація» з позиції адаптації навчальних підходів, матеріалів, навчальних програм, форм і методів навчання тощо.
44. Розкрийте поняття «модифікація» та шляхи її виконання.
45. Розкрийте особливості застосування модифікації для дітей з комплексними порушеннями в освітньому процесі.
46. Дайте загальні рекомендації щодо мовленнєвого розвитку дітей з порушенням опорно-рухового апарату.

47. Дайте загальні рекомендації щодо когнітивного розвитку дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
48. Дайте загальні рекомендації щодо формування навчальної діяльності дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
49. Дайте загальні рекомендації щодо розвитку емоційно-вольової сфери дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
50. Розкрийте додаткові послуги для дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
51. Проаналізуйте алгоритм створення портфоліо навчальних досягнень дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.
52. Проаналізуйте поняття «скаффолдінг» як засіб створення умов для підвищення успішності кожного учня.
53. Проаналізуйте поняття «транзиція». Охарактеризуйте світову практику транзиції.
54. Розкрийте стратегії переходу до самостійного дорослого життя молоді з порушеннями опорно-рухового апарату: роль школи та освіти.
55. Проаналізуйте міжнародний досвід щодо основних напрямків переходу до самостійного дорослого життя молоді з порушеннями опорно-рухового апарату.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату»

Разом: 120 годин: 28 годин – лекції, 14 години – практичні заняття, 14 годин – семінарські заняття, 30 годин – семестровий контроль, 26 годин – самостійна робота, 8 години – модульні роботи.

Модулі	Модуль I			Модуль II			
Назва модуля	Передумови організації інклюзивної практики для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти			Умови ефективного освітнього процесу для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання			
Кількість балів за модуль	76 (балів)			93 (балів)			
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату діяльності	Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери	Особливості комплексного обстеження дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	Команда психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу	Партнерство між фахівцями і батьками дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців
Семінарські	1 (1+10 балів)	2 (1+10 балів)		3(1+10 балів)			4(1+10 балів)
Семінарські заняття	Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для з порушеннями опорно-рухового апарату діяльності	Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери		Команда психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями опорно-рухового апарату			Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців
Практичні			1		2	3	
Практичні заняття			Особливості комплексного обстеження дітей з порушеннями опорно-рухового апарату		Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу	Партнерство між фахівцями і батьками дітей з порушеннями опорно-рухового	
Бали			1+10 балів		1+10 балів	1+10 балів	
Самостійна робота	5 (балів)	5 (балів) + 5 (балів)		5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)
Модульний контроль	Модульний контроль 1 (25 балів)			Модульний контроль 2 (25 балів)			

Модулі	Модуль III			Модуль IV			
Назва модуля	Технології підтримки учасників інклюзивного процесу			Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату			
Кількість балів за модуль	76 (балів)			93 (балів)			
Лекції	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)	11(1 бал)	12 (1 бал)	13 (1 бал)	14 (1 бал)
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання	Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі	Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність	Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання	Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя
Семінарські				5(1+10 балів)		6 (1+10 балів)	7 (1+10 балів)
Семінарські заняття				Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність		Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя
Практичні	4	5	6		7		
Практичні заняття	Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання	Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі		Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання		
Бали	1+10 балів	1+10 балів	1+10 балів		1+10 балів		
Самостійна робота	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)
Підсумковий контроль	Модульний контроль 3 (25 балів)			Модульний контроль 4 (25 балів)			
	Екзамен						
Усього: 338 =338:60, коефіцієнт 5,63							

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Асистент вчителя у закладі загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання: навчально-методичний посібник / А.А. Колупаєва та ін. Харків: Видавництво «Ранок», 2019. 216 с.
2. Дятленко Н. М., Софій Н. З., Мартинчук О. В., Найда Ю. М. Асистент учителя в інклюзивному класі : навч.-метод. посіб. / під заг.ред. М. Ф. Войцехівського. Київ : ТОВ. «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.
3. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків: Видавництво «Ранок», 2019. 304 с.
4. Мога М. Д. Теорія і технології корекції фізичного розвитку дітей раннього віку зі спастичним синдромом рухових порушень: дис. ...докт. психол. наук: 13.00.03. Київ, 2020. 451 с.
5. Чеботарьова О. В., Коваль Л. В., Данілавічюте Е. А. Дитина із церебральним паралічем. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. (Інклюзивне навчання)

Додаткова:

1. Ачкевич С. А. Народна педагогіка як ефективний засіб корекції комунікативних здібностей у дітей з церебральними порушеннями. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія*. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. С. 11-18.
2. Бернштейн Н. А. О ловкости и ее развитии. Изд-во «Физкультура и спорт» Государственного комитета СССР по печати, Москва, 1991. 209 с.
3. Данильцова О. Г. Навчання дитини з ДЦП письму. Досвід роботи в інклюзивному класі: методичні рекомендації. Олді Плюс, 2020 р. 24 с.
4. Дитина з порушеннями опорно-рухового апарату в загальноосвітньому просторі. Методичні рекомендації фахівцям з організації та впровадження інклюзивної форми навчання дітей з порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Навчально-методичний посібник / А. Г. Шевцов, О. В. Романенко, Л. О. Ханзерук, О. В. Чеботарьова, за заг. наук. ред. А. Г. Шевцова. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 200 с.
5. Колупаєва А. А., Данілавічюте Е. А., Литовченко С. В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі : навч.метод. посіб. Київ : Видавнича група «А.С.К.», 2012. 192 с.
6. Заєркова Н. В. Інклюзивна освіта для дітей з особливими освітніми потребами. *Педагогічний пошук* (4), 2015. С. 162-164.
7. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посіб./ [Тоні Бут]; пер. з англ. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 190 с.
8. Інклюзивна освіта. Посібник для батьків. Досвід Канади : посіб. Київ : Паливода А.В., 2012. 120 с.
9. Клішевич Н. А., Заєркова Н. В. Сучасні підходи до організації інклюзивного навчання в закладах вищої освіти / Інклюзивне навчання: основні принципи та дієві технології: [монографія] // Колектив авторів; відп. ред. Г.В. Давиденко. Вінниця, 2018. С. 20-34.
10. Миронова С. П. Педагогіка інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 164 с.
11. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. М. А. Порошенко. Київ, 2018. 252 с.
12. Працевлаштування та зайнятість людей із інвалідністю : Довідник для роботодавців / упорядн. Т. В Семигіна, О. Л Іванова. 2010. 140 с.

13. Програма розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату / під заг.ред. Шевцова А. Г.; уп. Романенко О. І, Ханзерук Л. О. Київ, 2012. 232 с.
14. Скрипник Т. В. Специфіка реалізації міждисциплінарного командного супроводу в інклюзивному освітньому середовищі України. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць*. Кам'янець-Подільськ, «Медобори – 2006», 2019. Вип. 14. С. 302-313.
15. Скрипник Т. В. Стратегії класного менеджменту для інклюзивного простору. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць*. Кам'янець-Подільськ, «Медобори – 2006», 2017. Вип.7. С. 215-223.
16. Софій Н. З., Найда Ю. М. Середовище, що належить дітям: poradnik для педагогів закладів дошкільної освіти [Навчально-методичні матеріали]. Київ, 2019. 67 с.
17. Спеціальна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч.закл. О. В. Мартинчук, І. М. Маруненко, К. В. Луцько та ін. Київ, ун-т імені Бориса Грінченка, 2018. 364 с.
18. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / за заг. ред. Ю. Г. Носенко. Полтава: ПУЕТ, 2018. 261 с.
19. Тельна О. А., Маланчій В. О., Дацьо Н. О, Сидорів С. М., Селепій О. Д., Весніна Н. В., Приймак Н. П., Сидорів Л. М. Сходинки інклюзії : наук.-практ. посібник для педагогів, студентів та батьків. 2-ге вид., випр. та доп. / за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г. М., 2019. 156 с.
20. Учні початкових класів із особливими освітніми потребами: навчання та супровід: навчально-методичний посібник / Л. І. Прохоренко, О. О. Бабяк, В. В. Засенко, Н. А. Ярмола. Харків: Видавництво «Ранок», 2020. 160 с.
21. Ферт О. Г. Інклюзія дітей з порушеннями психічного розвитку [монографія]. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2020, 432 с.
22. Федоренко О. Ф., Кривоносова О. В. Науковий доробок у галузі інклюзивної освіти в Україні. *Дефектологія. Особлива дитина: навчання та виховання*, 2012. № 3. С.11-17.
23. Чеботарьова О. Навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах загальноосвітньої школи. *Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні* : наук.-метод. зб. до Всеукр. наук.-практ. конф. К., 2007. С. 49–52.
24. Чопік О. В. Формування взаємин дітей з вадами опорно-рухового апарату із здоровими ровесниками в умовах інклюзивного навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Чопік Олена Василівна. Київ, 2013. 247 с.
25. Чухрій І. В. Психологічні механізми соціальної адаптації молоді з порушеннями функцій опорно-рухового апарату: дис. ... докт. психол. наук: 19.00.08.. Київ, 2020. 450 с.
26. Шипицына Л. М., Мамайчук И. И. Психология детей с нарушениями функций опорно-двигательного аппарата : учеб. пособ. М. : ВЛАДОС, 2004. 368 с.
27. Школа для кожного (окремі аспекти інклюзивної освіти): Навчально-методичний посібник для керівників закладів освіти, учителів та вихователів ЗДО, ГПД, шкіл-інтернатів, методистів / Л. І. Лавріненко. Чернігів: Чернігівський національний технологічний університет (ЧНТУ), 2017. 168 с.
28. Skrypnyk T., Martynchuk O., Klopota O., Gudonis V., Voronsca N. Supporting of children wsth special needs in inclusive environment by the teachers collaboration. *Pedagogika*. 2020. 138 (2). P. 193–208. DOI: 10.15823/p.2020.138.11
29. Martynchuk O., Skrypnyk T., Naida J., Sofiy N. Ways to increase the inclusive competence of pedagogical staff of special needs support team. *Society. Integration. Education Proceedings of the International Scientific Conference*. 2020. Iss. IV. С. 70-83. <https://doi.org/10.17770/sie2020vol4.5006>.
30. Martynchuk O.V., Skrypnyk T.V., Sofiy N.Z., Naida J.M. Inclusive education in Ukraine within the context of european values and guiding principles in a field of education for children with special educational needs. *Inclusive education Unity in diversity: monograph* / ed. by J. Głodkowska. Warszawa: Wydawnictwo akademii pedagogiki specjalnej, 2020. P. 200-218. (in English)

31. Al-Khamiisy D., Skrypnyk T., Martynchuk O. From culture of education to school culture for all and culture of heterogeneous class. Wyzwania XXI wieku dla edukacji szkolnej. Siedlce: Wyd. Instytut Kultury Regionalnej i Badań Literackich im. Franciszka Karpińskiego, 2020. P. 89-106. (in Polish)

9. Додаткові ресурси (за наявності)

1. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» / Е-Бібліотека / URL: <http://ussf.kiev.ua/scdarticles/>
2. Інклюзивна освіта: основні положення. URL: <http://ussf.kiev.ua/uk/articles/inklyuzivna-osvita-osnovnipolozhennya/>
3. Канадсько-український проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні», 2011 <https://education-inclusive.com/>
4. Про затвердження перекладу Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків : наказ Міністерства охорони здоров'я від 23.05.2018р. № 981. URL: <https://medprosvita.com.ua/nakaz-moz-ukrayini-vid-23-05-2018-981pro-zatverdzhennya/>

10. Ресурси для неформальної та інформальної освіти

1. Школа для всіх. Онлайн курс про організацію інклюзивного освітнього середовища. Режим доступу: https://study.ed-era.com/uk/courses/course/?_ga=2.58450345.2045256465.1625645308-1261316289.1625645308#!409
2. Онлайн курси з інклюзивної освіти. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/upgrade/kursy-inklyuzyvna-osvita>
3. Недискримінаційний підхід у навчанні. Онлайн-курс. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-Studena+Inc+1/about>
4. Робота вчителів початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами. Онлайн-курс. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Inc+1/about>
5. Участь батьків у організації інклюзивного навчання. Онлайн-курс. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Par+1/about>

ДОДАТКИ

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

Передумови організації інклюзивної практики для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти

Семінарське заняття №1. Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно підходів до проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №2. Здійснити аналіз джерел та тезово законспектувати основні положення науковців щодо сучасного стану розвитку інклюзивної освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №3. Підготуватись до панельної дискусії з наступних питань:

- стратегії практичної реалізації теоретичних підстав інклюзії;
- сучасна нормативно-правова база щодо розвитку інклюзивної освіти в Україні, зокрема, стосовно дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (ОРА);
- сучасний досвід впровадження інтегрованого та інклюзивного навчання у закладах освіти для дітей з ОРА в різних країнах.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез окреслених питань в завданні №1-3. Бути готовим до панельної дискусії на семінарському занятті.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Граматика та орфографія	Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на	Студент загалом орієнтується в проблематиці	Студент не підготовлений до заняття

	розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	теми заняття, достатньо активний на занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

**Рекомендована основна література [2, 3]
Рекомендована додаткова література [4, 5, 7, 20, 21]**

Семінарське заняття №2. Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Розділитись на рівновеликі групи. Кожній групі створити докладну карту знань на основі онлайн сервісу <https://www.easel.ly> з нижче поданих питань:

- нейрофізіологічні механізми рухової діяльності організму;
- компоненти нервової системи в процесі їх інтеграційної діяльності при виконанні рухової функції;
- структура і функції рухового апарату;
- механізм скорочення м'яза;
- рухові одиниці і їх різноманітність, класифікація рухів;
- система управління рухами (за М.О. Бернштейном);
- рухові програми;
- координація рухів; рухові навички, типи рухів;
- класифікація рухових рефлексів.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді карти знань створеної на основі онлайн-сервісу <https://www.easel.ly>. Підготуватись до усного обґрунтування розробленої карти знань.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті.

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Дані	Професійний вигляд та точне	Точне представлення даних у ментальних	Точне подання даних у письмовій	Дані не відображаються АБО є

	представлення даних у ментальній карті. Дані маркуються та мають заголовки.	картах. Дані маркуються та мають заголовки.	формі, але ментальна карта не представлена.	неточними.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

**Рекомендована основна література [1, 4, 5]
Рекомендована додаткова література [1, 9, 22, 23, 24]**

Практичне заняття №1. Особливості комплексного обстеження дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Розробити картку комплексного обстеження дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та критерії оцінювання рухової сфери.

Завдання №2. Підібрати тестові завдання та матеріали для обстеження рухової сфери дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №3. Розбитися на пари та обстежити рухову сферу однокласника, використовуючи розроблені тести та матеріали.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповненої картки обстеження рухової сфери. Підготуватись до усного обґрунтування висновку про стан рухової сфери однокласника.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті.

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні складові обстеження.	Студент/ка називає основні складові обстеження.	Студент/ка називає деякі основні складові обстеження.	Студент/ка не може точно визначити складові обстеження.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Діагностичний інструментарій	Студент/ка раціонально підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості рухової сфери.	Студент/ка правильно підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості рухової сфери.	Студент/ка підбирає діагностичний інструментарій, однак не враховує вікові особливості та всі особливості рухової сфери.	Студент/ка не демонструє вміння підбирати діагностичний інструментарій для обстеження рухової сфери.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники для діагностики рухової	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для діагностики рухової сфери.	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники для діагностики рухової	Студент/ка не зазначає показники і маркери діагностики рухової сфери.

	сфери.		сфери.	
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення щодо результатів обстеження.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати результати обстеження.	Студент/ка точно резюмує більшу частину результатів обстеження, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення результатів обстеження.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми та віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення обстеження.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів обстеження.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів обстеження.	Студент не підготовлений до обстеження
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

*Рекомендована основна література [1, 4, 5]
Рекомендована додаткова література [1, 9, 22, 23, 24]*

Змістовий модуль 2.

Умови ефективного освітнього процесу для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання

Семінарське заняття №3. Команда психолого-педагогічного супроводу дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно функцій учасників команди супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в закладі загальної освіти.

Завдання №2. Створити ділову гру «SUPER TEAM» для учасників команди супроводу задля формування у них розуміння зони їхньої відповідальності під час супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №3. Підготуватись до участі в діловій грі «SUPER TEAM»

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленої гри з правилами та дидактичним матеріалом. Підготуватись до усного обґрунтування розроблених завдань гри.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті.

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	Зміст та структуру методики/технології/гри розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру методики/технології/гри.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Етапи проведення	Проведення методики/технології/гри перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	Проведення методики/технології/гри перераховано в логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	Етапи проведення методики/технології/гри перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	Опис проведення методики/технології/гри не містить точного переліку етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література [3, 8, 10, 13, 16, 17, 20, 25]

Практичне заняття №2. Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно напрямів взаємодії команди супроводу та інклюзивно-ресурсного центру. Дані занесіть у таблицю:

Команда супроводу	ІРЦ

Завдання №2. Проаналізувати обов'язки вчителя та асистента вчителя стосовно їхньої співпраці в контексті уроку/заняття. Дані занесіть у таблицю:

Обов'язки вчителя	Спільні дії	Обов'язки асистента вчителя

Завдання №3. Бути готовим презентувати опрацьований матеріал та власну позицію з окреслених питань.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповнених таблиць у робочому зошиті. Підготуватись до усного обґрунтування власної позиції.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті.

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці, була чіткою та точною, але не була ретельно підбраною.	Інформація мала кілька неточностей АБО не була чіткою.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Наповнення таблиці	Усі дані чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі дані чітко описані з відповідними деталями.	Більшість даних чітко описані з відповідними деталями.	Дані не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння теми.	Демонструє хороше розуміння теми.	Демонструє добре розуміння частин теми.	Недостатньо розуміє тему.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал

Всього

11 балів

*Рекомендована основна література [2, 3]
Рекомендована додаткова література [4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 17, 18, 25]*

Практичне заняття №3. Партнерство між фахівцями й батьками дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно ролі батьків у команді супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №2. Презентувати розроблену під час виконання самостійної роботи пам'ятку для батьків про їхню роль у команді супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату у вигляді постера/брошури/флаєра/буклета.

Завдання №3. Підготуватись до панельної дискусії з наступних питань:

- роль батьків у команді супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату;
- обмін інформацією між батьками та командою супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату;
- заходи для налагодження співпраці з батьками, що виховують дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез окреслених питань в завданні №1, 3. Бути готовим до панельної дискусії на практичному занятті.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, була чіткою та точною, але не була ретельно підбраною.	Інформація мала кілька неточностей АБО не була чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Не підтверджено кожную думку.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.

	слухачів.			
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

**Рекомендована основна література [1, 5]
Рекомендована додаткова література [2, 3, 6]**

Семінарське заняття №4. Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно моніторингу динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців.

Завдання №2. Розробити критерії оцінки динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та обґрунтувати їх на семінарському занятті.

Завдання №3. Презентувати розроблений протокол результатів моніторингу динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладі освіти (ЗДО/ЗСО) з інклюзивною формою навчання

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез окреслених питань в завданні №1, 2 в робочому зошиті. Бути готовим до дискусії на семінарському занятті.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні критерії оцінки динаміки розвитку дитини.	Студент/ка називає основні критерії оцінки динаміки розвитку дитини.	Студент/ка називає деякі основні критерії оцінки динаміки розвитку дитини..	Студент/ка не може точно визначити критерії оцінки динаміки розвитку дитини..
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Діагностичний інструментарій	Студент/ка раціонально підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості динаміки розвитку дітей з порушеннями ОРА.	Студент/ка правильно підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості динаміки розвитку дітей з порушеннями ОРА.	Студент/ка підбирає діагностичний інструментарій, однак не враховує вікові особливості та всі особливості динаміки розвитку дітей з порушеннями ОРА.	Студент/ка не демонструє вміння підбирати діагностичний інструментарій для визначення особливостей динаміки розвитку дітей з порушеннями ОРА.

<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники для визначення динаміки розвитку.	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для визначення динаміки розвитку.	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники для визначення динаміки розвитку.	Студент/ка не зазначає показники і маркери визначення динаміки розвитку.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення щодо результатів.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати результати.	Студент/ка точно резюмує більшу частину результатів обстеження, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення результатів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми та віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення обстеження.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів обстеження.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів обстеження.	Студент не підготовлений до обстеження
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

*Рекомендована основна література [2, 3]
Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 18, 20]*

Змістовий модуль 3. Технології підтримки учасників інклюзивного процесу

Практичне заняття №4. Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно сучасних підходів до адаптації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.

Завдання №2. Розробити серію ігор для адаптації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в новому освітньому середовищі.

Завдання №3. Презентувати розроблені ігри на практичному занятті та обґрунтувати їхню доцільність використання на різних етапах адаптації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді серії ігор.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	Зміст та структуру методики/технології/гри розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру методики/технології/гри.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Етапи проведення	Проведення методики/технології/гри перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	Проведення методики/технології/гри перераховано в логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	Етапи проведення методики/технології/гри перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	Опис проведення методики/технології/гри не містить точного переліку етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [8, 10, 15, 22, 23]

Практичне заняття №5. Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно сучасних підходів до адаптації дітей з типовим розвитком для зміни соціальних установок та стереотипів щодо дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, формування

толерантного ставлення й гармонізація стосунків у дитячому/учнівському колективі в умовах інклюзивного середовища.

Завдання №2. Розробити серію ігор для адаптації дітей з типовим розвитком в інклюзивному освітньому середовищі.

Завдання №3. Презентувати розроблені ігри на практичному занятті та обґрунтувати їхню доцільність використання на різних етапах адаптації дітей з типовим розвитком в умовах інклюзивного середовища.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді серії ігор.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	Зміст та структуру методики/технології/гри розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру методики/технології/гри.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Етапи проведення	Проведення методики/технології/гри перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	Проведення методики/технології/гри перераховано в логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	Етапи проведення методики/технології/гри перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	Опис проведення методики/технології/гри не містить точного переліку етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 4, 8, 10, 15, 18, 19, 21]

Практичне заняття №6. Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно сучасних підходів формування психолого-педагогічної готовності педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі.

Завдання №2. Розробити тренінгове заняття формування психолого-педагогічної готовності педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі.

Завдання №3. Презентувати елементи розробленого тренінгу на практичному занятті.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленого та оформленого тренінгу.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Методичні матеріали	Всі матеріали для тренінгу підібрані методично правильно та креативно,.	Більшість матеріалів для тренінгу підібрані методично правильно.	Більшість представлених матеріалів були методично правильно оформлені, але не було ретельно підібрано матеріал для тренінгу.	Методичні матеріали для тренінгу підібрані невірно та представлені із значною кількістю помилок..
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Оформлення	Тренінг оформлено методично правильно та із використанням сучасних наочних матеріалів, які відповідають темі та меті. Дотримано структуру тренінгу.	Тренінг оформлено методично правильно та із використанням доречних наочних матеріалів. Дотримано структуру тренінгу.	Тренінг оформлено з помилками. Використані наочні матеріали не завжди відповідають темі і змісту заняття тренінгу. Дещо порушено структуру тренінгу.	Тренінг не відповідає темі і меті тренінгу. Порушено структуру тренінгу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до професійного спрямування. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення елементів	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів заняття.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів заняття.	Студент не підготовлений до заняття

	заняття.			
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

*Рекомендована основна література [2, 3]
Рекомендована додаткова література [3, 5, 10, 11, 16, 17, 18, 25]*

Змістовний модуль 4. Технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Семінарське заняття №5. Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно адаптації освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність.

Завдання №2. Презентувати розроблену під час виконання самостійної роботи пам'ятку для вчителя початкових класів щодо адаптації освітнього середовища для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату у вигляді постера/брошури/флаєра/буклета.

Завдання №3. Бути готовим продемонструвати адаптацію аудиторії, де проходить семінарське заняття, для людини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленого постера/брошури/флаєра/буклета.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, була чіткою та точною, але не була ретельно підбраною.	Інформація мала кілька неточностей АБО не була чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Не підтверджено кожную думку.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.

	аудиторії, використовуючи та пояснюючі нові слова для більшості слухачів.			
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна [2, 3]

Рекомендована додаткова література [7, 15, 19, 21]

Практичне заняття №7. Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно сучасних підходів до навчання і виховання для з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №2. Здійснити аналіз джерел та створити перелік корекційних програм для дітей раннього/дошкільного/шкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату, у тому числі рекомендованих МОІН України. Дані занести у таблицю в робочому зошиті:

№ з/п	Назва програми/рік видання	Вік дітей	Автори/розробники	Посилання на джерело

Завдання №3. Запропонувати адаптацію елементів програми загальноосвітнього закладу (на вибір студента). Дані занести до ППР. Бути готовим обґрунтувати свою позицію.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповненої таблиці окреслених питань в завданні №2. Заповнені елементи адаптації навчальної програми в ППР.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці, була чіткою та точною, але не була ретельно підбраною.	Інформація мала кілька неточностей АБО не була чіткою.

<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Наповнення таблиці	Усі дані чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі дані чітко описані з відповідними деталями.	Більшість даних чітко описані з відповідними деталями.	Дані не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння теми.	Демонструє хороше розуміння теми.	Демонструє добре розуміння частин теми.	Недостатньо розуміє тему.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 8, 11, 14, 15, 18, 19]

Семінарське заняття №6. Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно стратегій підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання в Україні.

Завдання №2. Розбитися на групи по 2-3 особи та підготувати презентацію реабілітаційної методики, яку може запропонувати фахівець для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №3. Презентувати огляд методики за планом:

1. Назва методики
2. Для якої категорії дітей (порушення, вік)
3. Опис методики
4. Кошторис
5. Хто є виконавцем
6. Відгуки про методику
7. Адреса, джерело інформації

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації методики на семінарському занятті.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обгрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 8, 11, 14, 15, 18, 19]

Семінарське заняття №7. Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно досвіду працевлаштування молоді з порушеннями опорно-рухового апарату в Україні.

Завдання №2. Здійснити пошук «Історії успіху» людини з порушеннями опорно-рухового апарату, яка реалізувала себе у соціумі і може бути зразком для інших.

Завдання №3. Презентувати «Історію успіху» на семінарському занятті за планом:

1. Ім'я та прізвище героя, вік
2. Особливості порушення/порушень
3. Сфера діяльності
4. Опис історії успіху
5. Інше

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації «Історії успіху» на семінарському занятті.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 7, 12, 15, 20, 24]